

Koepel van Nederlandse Verenigingen Van Gepensioneerden

Secretariaat: Hogeschoorweg 21, 5911 EJ Venlo
077-354 1050 / 06-2299 4456
secretariaat@knvg.nl www.knvg.nl

Kwartaalverslag voorzitter KNVG: derde kwartaal

Nu de zomer ten einde loopt is het goed om de balans op te maken. Hoe hebben we het tot nu toe gedaan in 2018?

Vanzelfsprekend is veel aandacht uitgegaan naar de stelselherziening. Begin van het jaar leek overeenstemming in de SER over een nieuw pensioensysteem haalbaar. Het nieuwe kabinet had in de regeringsverklaring op het toen al uitgelekte voorstel voor een naar een hybride tot "one size fits all" dwingend systeem, met pseudo potjes in de opbouwfase en afschaffing van de doorsneepremie, al gepreludeerd. KNVG maakte met de NVOG al eerder een toetsingscriterianota waaraan het toen nog geheime SER stuk zou worden afgemeten. De meest relevante andere ouderenorganisaties sloten zich daarbij aan. Groot enthousiasme voor het SER dictaat konden we als KNVG nog niet opbrengen.

Inmiddels kreeg de SER op pensioengebied steeds meer tegenwind en kwam naar buiten dat de sociale partners los van de kroonleden een alternatief hadden uitgedokterd dat een goede verbetering van het huidige systeem belofde zonder elk pensioenfonds dat alternatief op te dringen. In dit eveneens uitgelekte voorstel bleven het collectieve karakter en de uitkeringsregeling behouden. Wel sneuvelt de garantie van 97,5% zekerheid op een nominale uitkering. Men ging over op een "ambitiecontract". Hierdoor kan de bij een garantie behorende risicovrije rente worden vervangen door een hogere rentevoet waarin de markt en het rendement van een pensioenfonds meer leidend wordt. De KNVG zag op voorhand meer in deze benadering dan in die van de SER al wilden we natuurlijk eerst precies weten wat nou voorgesteld werd om goed te kunnen toetsen. Ook de grote bedrijfstakpensioenfondsen leken hiermee uit de voeten en uit de problemen te kunnen komen. Wel wilden de sociale partners in ruil voor deze "deal" van de overheid een vertraging van de stijging van de AOW leeftijd. Minister Koolmees was er als de kippen bij om te verkondigen dat de AOW een heel andere discussie was en dat verhoging van de rekenrente eveneens niet acceptabel was ondanks de hogere risico aanvaarding door het voorziene ambitiecontract. Intussen staat de hele trein weer stil en zal ook dit jaar in veel gevallen niet geïndexeerd worden en komen nieuwe kortingen wederom dichterbij door de onverbidelijke FTK dwangbuis. Samen met vooral de NVOG proberen we beweging in het proces te brengen maar oorlog voeren tegen dit kabinet en de sociale partners is niet

14 augustus 2018, JS/2018.814

eenvoudig zeker ook omdat het ons aan dwangmiddelen ontbreekt en onze achterban niet erg activistisch is.

Wel activistisch is de partij van onze oud voorzitter Martin van Rooijen die hard heeft gestreden voor een tijdelijke verhoging van de rekenrente. In meerdere termijnen probeerde hij voldoende steun voor zijn voorstel in de Tweede Kamer te verwerven. Hoewel de KNVG in beginsel geen politieke partijen ondersteunt om de suggestie van een partijbinding te voorkomen hebben we Van Rooijen in zijn strijd wel gesteund. Helaas mocht dat niet baten. Een kamermeerderheid wees het ontwerp Van Rooijen uiteindelijk af.

Intussen blijven we wel de contactkanalen openhouden. We voeren gesprekken met de SER over de stelselherziening, met SER-voorzitter over een plek voor de ouderenorganisaties aan tafel in de beide pensioencommissies van de SER, met het ministerie SZW en minister Koolmees over onze wensen en voorstellen en met de FNV, VNO/NCW en de Pensioenfederatie ten behoeve van afstemming en wederzijdse informatie over beleidsinitiatieven. In dit verband past een woord van waardering voor onze pensioencommissie die veel werk verzet in de beoordeling van voorstellen zowel door de SER, de sociale partners of uit de achterbannen. Mooi is ook dat de Pensioencommissie (PC) toehoorders toelaat van andere ouderenorganisaties waardoor de kans op onnodig uiteenlopende standpunten wordt beperkt en kruisbestuiving mogelijk wordt. Niet alleen de pensioensituatie in Nederland vraagt veel aandacht ook Europa zit niet stil. Ontwikkelingen als de IORP richtlijn en de introductie van een paneuropees pensioenfonds PEPP worden door de PC op de voet gevolgd.

Zoal bekend proberen we als KNVG ook voet aan de grond te krijgen in de pensioenfondsen vooral op de gepensioneerdensetels. Op dat vlak zijn een paar ontwikkelingen te melden. Bestuurslid Bernard van Praag is benoemd in het Verantwoordingsorgaan van het ABP, Ferd Claassen strijdt als voorzitter van het belanghebbendenorgaan van AKZO-Nobel voor een storting - uit verkoop van een bedrijfsonderdeel - in of lening aan het pensioenfonds dat daardoor een solidener basis zou krijgen. Hij is recent herkozen in het VO van dit pensioenfonds. De VG-PMT heeft mij opnieuw gekandideerd voor het bestuur van het pensioenfonds Metaal en Techniek. Een volledig overzicht van KNVG leden met een positie in pensioenfondsen is nog niet beschikbaar. Verder is onder leiding van Theo van der Kuil een werkgroep ontstaan uit leden van onze ALV die de problematiek bestudeert van gesloten pensioenfondsen. Ook dit is een goed voorbeeld waarin het bestuur meer gebruik gaat maken van de expertise en bereidheid van lidverenigingen om de KNVG meer slagkracht te geven. Bovendien maken meer handen het werk licht.

Sommigen onder ons menen dat de KNVG nog agressiever en activistischer moet worden. Een groepering van "Verontruste ouderen" heeft zich aan onze poorten gemeld met het verzoek hun ideeën te mogen voorleggen. Hoewel we hun frustraties begrijpen en soms meevoelen willen we onze strategie van invloed uitoefenen door in gesprek te blijven en onze standpunten naar voren te brengen bij de beslissers niet ondermijnen door onbezonnen acties. Niettemin maakt de huidige impasse moedeloos en blijft de vraag

relevant hoe een steviger vuist te maken. Dat zal zeker in de komende maanden een onderwerp zijn dat op de bestuurstafel ligt. Eén belangrijke actie is inmiddels in voorbereiding. Een debatmanifestatie in de Jaarbeurs op 19 november waarbij we op minimaal 500 deelnemers rekenen en we de gelegenheid nemen onze standpunten wederom uit te dragen en minister Koolmees, die heeft toegezegd te zullen komen, tot debat met de zaal en een panel van deskundigen uit te dagen. Middels een persconferentie zullen de conclusies wereldkundig worden gemaakt.

Een ander zeer belangrijk item is de voorgenomen fusie tussen de KNVG en de NVOG. Dat fusieproces verloopt bemoedigend. De voorbereidingscommissie onder leiding van onafhankelijk voorzitter Sibinga, waarin van onze kant Dick van der Windt en Bert Beij, deelnamen heeft een advies uitgebracht dat voor de beide besturen voldoende draagvlak bood om de fusie in beginsel goed te keuren en de voorbereidingscommissie te vragen de uitwerking ter hand te nemen. 'The proof of the pudding is in the eating' want er zijn nog vele vraagstukken te onderzoeken, zoals de missie en visie, de financiën, de mate van professionalisering, het bestuursmodel, de plaats van vestiging en zo meer. We proberen dit af te ronden vóór eind 2018. Om de voorbereidingscommissie vaart te kunnen laten maken is een ondersteunende werkgroep geformeerd uit leden van de Algemene Vergadering die onder leiding van Dick Bode goed werk doet. Dick Bode heeft Bert Beij in de fusievoorbereidingscommissie vervangen en vormt zodoende een "linking pin" met de werkgroep. Uiteraard is in de fusie ook de positie van de KBO-Brabant met 130.000 leden meer dan relevant. Zowel zij als wij hechten groot belang aan de voortzetting van de relatie ook in fusieverband. Dick van der Windt en ik voeren daarover regelmatig overleg met KBO-Brabant voorzitter Bisschops, hun vertegenwoordiger in ons bestuur Noud van Vught en hun directeur.

De actuele aandacht voor de pensioenproblematiek betekent niet dat op het vlak van de Zorg, Welzijn, Wonen en Mobiliteit (ZWWM) weinig gebeurt. Niet alleen de financiering van de zorg staat voortdurend in de belangstelling, ook de decentralisatie naar gemeenten en de reorganisatie van de zorg ten behoeve van thuiszorg zodat langer thuis wonen mogelijk wordt vragen veel inspanning vooral om beschikbaarheid van, toegang tot en kwaliteit van de zorg te verbeteren. Een belangrijk initiatief dat onze KNVG/NVOG commissie ZWWM heeft genomen om deze veranderingen in goede banen te helpen leiden is de deelname aan het zogenaamde Pact voor de Ouderen een groot samenwerkingsverband met alle stakeholders in het proces om knelpunten te detecteren en op te lossen. In dit proces is een overleg met het ministerie VWS opgenomen zodat ook op het hoogste niveau invloed kan worden uitgeoefend op de beleidsvorming. De commissie ZWWM heeft tot nu toe grote zorgen over de beschikbaarheid, toegang, kwaliteit en financiering van de zorg. De budgetverhoging voor de verpleeghuizen door het kabinet was zeker nodig maar raakt niet direct de thuiszorg en het voorzieningenniveau voor ouderen die langer thuis willen en moeten wonen.

De commissie Koopkracht houdt de ontwikkeling van de koopkracht van gepensioneerden scherp in het oog. De kabinetten Rutte hebben zich duidelijk anti ouderen geprofileerd.

Ouderen zijn te rijk in de ogen van deze regeringen. Zij zouden het beter hebben dan andere generaties. De kabinetten maken daarom weinig haast met maatregelen om de eroderende financiële positie van ouderen te stutten. Integendeel met belastingmaatregelen wordt hun positie voortdurend verder verslechterd. We kunnen wijzen op de verminderde ouderenaftrek, de afschaffing van de "Wet Hillen" en de invoering van een aflossingsboete op afgeloste huizen, de verhoging van de hoge BTW wegens de crisis die, nu het weer erg goed gaat niet teruggedraaid wordt, en de invoering van een verhoogd "laag tarief" . De te strenge FTK regels waardoor de pensioenbesparingen van de ouderen exploderen maar de pensioenfondsen worden gedwongen met zulke lage rentes te rekenen dat er niet geïndexeerd kan of zelfs gekort moet worden, de stijgende AOW leeftijd en hogere zorgkosten. Veel gepensioneerden lopen inmiddels 20% achter op hun verwachting terwijl de pensioenfondsen 1400 miljard aan vermogen hebben gerealiseerd. Een bizarre situatie. De commissie Koopkracht reageert structureel op belasting voorstellen en doet ook mee aan onderzoeken die een objectief beeld schetsen van de koopkrachtontwikkeling van ouderen zoals het NIBUD onderzoek.

Tenslotte; onze penningmeester Willem van Someren Gréve heeft de jaarrekening 2017 gepresenteerd en secretaris Dick van der Windt schreef het jaarverslag.

Joep Schouten

Voorzitter a.i.